

Broj: 01-34-2-1185-1/17
Sarajevo, 10.1.2018. godine

- **Institucije Bosne i Hercegovine**

PREDMET: Primjena člana 17. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, pojašnjenje, dostavlja se.-

Agencija za državnu službu BiH u svom radu utvrdila je da postoje određene nedoumice u primjeni člana 17. „Sekretar sa posebnim zadatkom“ Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17), odnosno u situaciji kada državni službenik (koji nije postavljen na mandat) bude imenovan na radno mjesto sekretara sa posebnim zadatkom u istoj ili drugoj instituciji Bosne i Hercegovine (radna mjesta sekretara sa posebnim zadatkom najčešće su radna mjesta direktora i zamjenika direktora, potom generalnog sekretara, zamjenika generalnog sekretara, izvršnog dužnosnika, glavnog disciplinskog tužioca, itd.). Pogrešna interpretacija i primjena Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o državnoj službi) u praksi proizilazi iz pogrešne primjene odredaba člana 16. „Nespojivosti sa dužnostima državnog službenika“ koji član ne nalazi svoju primjenu u opisanoj situaciji, te čijom primjenom bi se nametnula ograničenja prava državnih službenika koja zakon ne predviđa. Da je riječ o problemu koji duže egzistira u institucijama BiH svjedoči stalna potreba za davanje mišljenja ili pojašnjenja Agencija za državnu službu BiH, od kojih kao najvažnija ističemo broj 03-34-2-166-19/10 od 1.11.2010. godine, broj 03-34-2-850-1/15 od 5.11.2015. godine, broj 03-34-2-36-1/16 od 14.1.2016. godine, te broj 03-34-2-21-1/18 od 8.1.2018. godine.

Vezano za navedeno, dajemo sljedeće pojašnjenje:

Članom 17. Zakona o državnoj službi propisano je da se sekretar sa posebnim zadatkom, koji je prethodno imao status državnog službenika, vraća na isto ili slično radno mjesto ako bi izgubio svoj posebni zadatak u sljedećim slučajevima: nepravilno postavljenje, nezadovoljavajući probni rad, završetak posebnog zadatka (istek mandata) ili dobrovoljna ostavka sa položaja.

Naprotiv, članom 16. stav 1. tačka c) Zakona o državnoj službi, je propisano da, s izuzetkom rukovodećih državnih službenika, smatrat će se da je državni službenik na odsustvu iz državne službe od trenutka kada je potvrđena njegova kandidatura za javnu funkciju na koju se bira direktno ili indirektno, ili od trenutka kada je imenovan na položaj u bilo kojem zakonodavnom ili izvršnom organu na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini; u tom slučaju, rukovodeći državni službenik podnosi ostavku na radno mjesto u državnoj službi. Pored toga, tačkom d) istog člana je propisano da državni službenik iz člana 16. stav 1. tačka c), s izuzetkom rukovodećih državnih

službenika, vraća se na isto ili slično radno mjesto najkasnije u roku od mjesec dana od nastupanja slijedećih slučajeva: neuspjeha na izborima, završetka mandata i prestanka funkcije u zakonodavnom ili izvršnom organu na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini.

Kada se uporede dvije citirane odredbe u kontekstu imenovanja, može se primijetiti da je odredba u pogledu nerukovodećih državnih službenika (od stručnog saradnika do šefa unutrašnje organizacione jedinice) načelno ista, barem u pogledu prava koja takav državni službenik ostvaruje: isti svakako ima pravo da se vrati na isto ili slično radno mjesto. Razlika je evidentna kod rukovodećih državnih službenika (pomoćnika ministra, pomoćnika direktora, glavnog inspektora, sekretara ministarstva i sekretara upravne organizacije), jer oni nakon prestanka funkcije sekretara sa posebnim zadatkom imaju pravo da se vrate na isto ili slično radno mjesto, dok nakon prestanka imenovane funkcije u zakonodavnom ili izvršnom organu, nemaju takvo pravo. Smatramo da je i *ratio* takve zakonske odredbe sasvim jasan, u smislu da se rukovodećem državnim službeniku, koji radi neposredno sa politički imenovanim funkcionerima, nameću veća ograničenja kod imenovanja na političke funkcije u odnosu na imenovanja na nepolitičke funkcije rukovodećih državnih službenika – sekretara sa posebnim zadatkom.

S tim u vezi, a u pogledu toga šta znači imenovanje na položaj, isti ćemo pojasniti tumačenjem propisa o položajima u izvršnom organu na nivou Bosne i Hercegovine. Naime, Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07, 24/08), propisano je da Vijeće ministara čine predsjedavajući i ministri (član 5.), pri čemu ministri imaju i zamjenike (član 7.), što je uostalom samo razrada člana V.4.a) i b) Ustava Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da predsjedavajući i ministri zajedno sačinjavaju Vijeće ministara, pri čemu postoje i zamjenici ministara koji se imenuju na isti način kao i ministri, i to su jedini položaji na koje se vrši imenovanje u ovom izvršnom organu (čl. 9. – 11a. Zakona o Vijeću ministara BiH). Drugi izvršni organ na nivou Bosne i Hercegovine – Predsjedništvo BiH nema položaja koji se popunjavaju imenovanjem (za razliku od drugih nivoa vlasti, na primjer u Federaciji BiH imenuju se članovi Vlade, kao i predsjednik i potpredsjednici Federacije).

Takođe, institucije često pogrešno smatraju da se u konkretnoj situaciji radi o ostvarenju prava državnog službenika na neplaćeno odsustvo, na što je Agencija ranije ukazivala. Naime, Zakon o državnoj službi i njegovi podzakonski akti kao neplaćeno odsustvo poznaju samo neplaćeno odsustvo iz čitave državne službe, ali ne i neplaćeno odsustvo iz institucije (posebno ne u istoj instituciji). Dakle, imenovanjem na radno mjesto sekretara sa posebnim zadatkom, državni službenik ne napušta državnu službu pa ne može ni biti na odsustvu iz iste, već samo mijenja radno mjesto i eventualno instituciju. Stoga slijedi da kod ovakvog imenovanja nema osnova da se državnim službeniku utvrđuje ili odobrava neplaćeno odsustvo.

Dalje se postavlja pitanje kakav akt bi trebalo donijeti u ovakvom slučaju, te kako izvršiti odjavu državnog službenika iz jedne institucije (ako je imenovanje izvršeno u drugu instituciju). Smatramo najprije da se pravo propisano članom 17. Zakona o državnoj službi ostvaruje po sili zakona, ali da bi bilo uputno, ako ne i potrebno donijeti rješenje kojim se utvrđuju prava iz člana 17. Zakona o državnoj službi, s tim da takvo rješenje treba imati deklaratorni dispozitiv (dispozitiv kojim se utvrđuje da se državni službenik ima pravo vratiti na slično radno mjesto u odnosu na radno mjesto sa kojeg je imenovan). Pri tome, posebno napominjemo da pravo vraćanja na isto ili slično radno mjesto državni službenik nema ako sa radnog mjesta sekretara sa posebnim zadatkom bude razriješen iz drugih razloga propisanih članom 50. stav 1. Zakona o državnoj službi.

Takođe se u ovom kontekstu postavlja pitanje razrješenja državnog službenika dosadašnje dužnosti nakon imenovanja na radno mjesto sekretara sa posebnim zadatkom. Iako je ranije bilo stavova da razrješenje nije neophodno, smatramo da bi bilo potrebno razriješiti ovakvog državnog službenika dosadašnje dužnosti, što institucija može učiniti rješenjem kojim se utvrđuje pravo vraćanja ili drugim posebnim rješenjem (rješenjem o razrješenju određuje se i prestanak radnog

odnosa kada je imenovanje izvršeno u drugu instituciju, posebno u svrhu odjave državnog službenika). Pri tome, za razrješenje sa dosadašnje dužnosti nije potreban izričit zahtjev državnog službenika u tom smislu.

Posljednje pitanje koje bi se moglo pojaviti odnosi se na postupanje u slučajevima kada državni službenik ostvaruje svoje pravo vraćanja u instituciju, a ne postoji isto ili slično radno mjesto na koje bi se vratio. Postupanje u takvim slučajevima je identično postupanju kod primjene člana 16. Zakona o državnoj službi: državnom službeniku će se ponuditi radno mjesto nižeg nivoa, a u slučaju odbijanja državni službenik se proglašava prekobrojnim i Agencija provodi proceduru propisanu za prekobrojnost državnih službenika.

Zaključno, u cilju jednoobraznog postupanja, predlažemo institucijama u kojim su državni službenici imenovani na radna mjesta sekretara sa posebnim zadatkom, a nisu donijele rješenja kojim se utvrđuje njihovo pravo vraćanja, da takva rješenja donesu i dostave jedan primjerak Agenciji za državnu službu radi lakšeg ostvarenja budućih prava iz radnog odnosa. Pored toga, potrebno je da institucije dostave Agenciji do sada donesena rješenja, vezana za izloženu problematiku.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- arhiva

DIREKTOR

Neven Akšamija